

PRZYROWNAĆ SIĘ (19) *vb pf i impf*

pf (17), *impf* (2) [*praes, part praes act*] *March*¹, *KuczBKat*.

sie (14), *się* (5).

o oraz a *jasne*.

inf przyrównać się (10). ◇ *fut i praes 1 sg* przyrównam się (1). ◇ *1 pl* przyrównamy się (1). ◇ *3 pl* przyrównają się (1). ◇ *praet 2 sg f* -ś się przyrównała (1). ◇ *3 sg m* przyrównał się (1). *f* przyrównała się (1). ◇ *imp 2 sg* przyrównaj się (1). ◇ *con 3 sg f* by się przyrównała (1). ◇ *part praes act* przyrównając się (1).

Sł stp, Cn, Linde brak.

I. W funkcji właściwej (16) :

1. Zestawić się dla wykazania różnic i podobieństw (2) :

przyrównać się ku komu (1): Tkni sie iedno nieboraczku tkni/ á obacz coś ieft/ przyrównay sie iedno ku themu doftoynemu świętemu/ o którym sam Pan świadectwo wydał/ iż nie powstał taki między fyny niewielciemi. *RejPos* 13.

przyrównać się z czym (1): á zwłazczá przy tym święcie ktore idzie/ to ieft/ przy zwiáftowaniu Bogárodzice Adámam [*tj. život Adama*] położyć chćiał: áby się fkázá náłzá z naprąwá/ vtrátá z nagrodá przyrównáá/ á tym się wefelzjá być pokazáá [!]. *SkarŻyw* 257.

2. Uzna(wa)ć, że się jest podobnym (4) :

przyrównać się do czego (1): Toć znáć iż nawyzłzym był Pafterzem wżytkiego kościoáá/ Biskup Rzymfki ktory się do głowy/ á ich do członkow przyrównał *SkarJedn* 125.

przyrównać się komu, czemu (żywotne) (2): á dla tich rozmagitych włofnoći dobrych/ pan Bog według człowiczthwa między inemi zwierzęty raczył sie Barankowi przyrównać/ Iakho według ducha Gołębiowi. *FalZioł* IV 2a; Przeto vkázuie Pan Bog iáko nas miłuiie/ kiedy sie częfto álbo Pánicowi/ álbo Małzonkowi przyrównáiąc/ *Zelotem*, to ieft w miłofci zawińnym sie zowie *KuczBKat* 280.

przyrównać się ku czemu (żywotne) (1): A oná [*poganka*] [...] przyrównáá sie ku fzczeniućiu/ wyznawáiąc pogańftwo fwoie/ á wżákož tak rozumiaáá być hoyne miłofierdzie iego/ iż y fzczeniućtom/ to ieft złym á niewiernym ludziom/ doftawa sie odrobin s ftołu tey świętey łáłki iego *RejPos* 76.

3. Stać się (a. być) podobnym; assimilari Vulg (6) :

przyrównać się komu, czemu (4): Viele ieft tych co fromu niemáią. (-) Viele ich zluđzmi miefłkáiá/ ktorzy sie pfom przirównáią. *March*¹ A4; *Leop* 4.*Esdr* 15/47; By Iáłkołczę będę krzyczáł/ boleści fwoie wyliczáł/ przyrównam się Gołębiczy/ hukáiąc w wielkiej tesknicy. *ArtKanc* P18v. *Cf* »twarzy się przyrównać«.

przyrównać się czym k(u) komu (2): Wfpomagay kogo możelz zwłazczá potrzebnego/ A pomiernie nie záłuy nigdy chlebá fwego. Bo iedno tym ku Bogu kęs sie przyrównamy/ Kiedy co dáć możemy/ á iż rozum mamy. *RejWiz* 18v. *Cf* »przyrównać się podobieństwem«.

Zwroty: »przyrównać się podobieństwem [k komu]« (1): ábowiem y miedzy ángioły y názaczniey[śmi]mi świętymi nikt fie taki nieobierze ktoby fie miał przyrównać iákiem podobień[ś]twem ktobie [Boże]. *RejPs* 131v.

»[czyjej] twarzy się przyrównać« = *stać się jak ktoś* (1): Ienżes fie [Jezu] moié twarzy raczył przyrównat [tj. *stałeś się człowiekiem*]/ day grze[ś]lnému fluzebnikowi twému dó[ś]toynie cie chwality. *OpecŻyw* 18.

4. Stać się równym komuś a. czemuś, dorównać (3) :

przyrównać się czemu (2): Pi[er]ze Ezdrás o Zydziech z niewoley wypu[ś]czonych/ kiedy ko[ś]cioł f[ra]kázony murowáli á nápráwiáli/ plákalí w[sp]ominájąc ná pierwfzy ko[ś]cioł/ ktoremu wtore murowánie przyrównać fie nie mogło/ bo ko[ś]cioł Sálámonow był mocny/ chędogi/ wielkim kó[ś]ttem á ozdobnie wy[ś]táwiony. *BielKron* 265, 266.

przyrównać się ku czemu (1): Przyczyna tego le[ś]t [!], iż w[ś]zelka rzec [ś]tworzona záw[ś]ze ciągnie ku do[ś]konałoci f[ra]wey. A ile nawięcey może tim barzicy żáda przyrównać fie ku oney bytno[ś]ci pi[er]wfzey ánie [ś]miertelney, ktora i[ś]t Pan Bog [ś]tworzyciel w[ś]zego. *GlabGad* A4v.

5. Dotyczyć, odnieść się do kogoś a. do czegoś, mieć z czymś związek [k komu] (1) : Áci [zapewne księ[ż]a katolicy] nie tylko áby dobrowolnie mieli dopu[ś]cić nędzny á zaflepiony lud do tey f[ra]w[ie]tey f[ra]w[ie]t[li]o[ś]ci/ ále i[ś]w[ie]t[li]o[ś]ci ktemu od niey gwałtem/ mieczem/ ogniem/ gwałcąc pokoy á te[ś]táment Pána f[ra]wego/ odwodzą á od[ś]i[ś]káiá nędzne owieczki iego. [...] Iż fie w[ła]śnie mogá k nim przyrównać ony f[ra]w[ie]t[li]o[ś]ci Pá[ń]kie: Biedá wam náuczonym w zakonie/ iż zámykacie fortki krole[ś]twá niebieskiego ludowi moiemu/ lámi imi żádnym obyczáiem wnidź nie możecie/ á inych imi i[ś]ć nie dopu[ś]ćcie. *RejPos* 338v.

6. [Dostosować się [komu]: Mamy fię ludziam przyrównać/ Gdy té[ż] [ś]niemi chcemy mie[ś]kać. *SeklStudent* b2.]

II. W funkcji strony biernej: Zostać uznanym za podobny (3) :

przyrównać się do kogo, do czego (2): Tá rádá s [ś]throny rządzenia fie w [ś]p[ra]wach Rzeczy[ś]polithey prze[ś]łożonemu thego zacnego cz[ł]eká i[ś]t wielce potrzebna y w[ś]yteczna/ do ktorey przyrównać fie może y oná powie[ś]ć Agázyklefá Krolá Lácedemońkiego/ od ktorego dowiedował fie ieden/ iákimby [ś]p[ra]wobem mogł kto pánować be[ś]piecznie *nullo stipatus satellitio?* *Phil* S4v; A nie tylo dzie[ś]ci f[ra]woie z [ś]w[ie]tym Ianem ci ministrowie: ále y żony f[ra]woie z na[ś]w[ie]t[li]szá mátká Bożą równáć [ś]mieią. (*marg*) Zadna niewiá[ś]tá do mátki Bożey przyrównać fię nie może. (–) *SkarKaz* 578b.

przyrównać się k czemu (1): Byłoby co mowić o tych Rzym[ś]kich táiemnicách/ á o[ś]bliwie z f[ra]w Ianá [ś] w Ziáwieniu/ ktory táiemnice Bábilońskie przypomina. Tá[ż]e/ mogłyby fię k temu przyrównać/ y ony táiemnice pogáń[ś]kie/ ktorych oni nie w[ś]zytkim/ ále niektórym przedniey[ś]zym o[ś]bom zwierzáli. *NiemObr* 85.

Synonimy: **1.2., 3. przypodobnić się; 3. przypodobać się; 5., 6. przystosować się.**

Formacje współrdzenne cf ROWNAĆ.